

УДК 821.161.2-92:070:304

КАТЕГОРІЇ АВТОР І ОБРАЗ АВТОРА В МОДЕЛЮВАННІ ПУБЛІЦИСТИЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ПАМФЛЕТІВ М. ХВИЛЬОВОГО)

Марія Слюсаренко, канд. наук із соц. комунікацій, ст. викладач

*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
maria_s19@ukr.net*

Памфлети М. Хвильового — ефективні журналістські матеріали, функціональне розмежування категорій автор та образ автора на їх основі допомагає усвідомити особливості публіцистичної комунікації. Сатирик-публіцист аналізує реальну дійсність, апелює до раціональної сфери читача, допомагає розумово осягнути негативне; категорія автор представляє конкретно-фактичний план оповіді. Образ памфлетиста скерований до емоційного відчуття реципієнта, діями в умовно-вигаданому полі оповіді він провокує сміх. Хвильовий-памфлетист — це ерудит, політик, мистецтвознавець, що логічно розмірковує про негативну дійсність, образ автора наділений рисами блязня, який критикує і висміює всіх і все. Комунікаційний потенціал памфлетів визначається авторським раціональним осмисленням реальності та емоційним впливом образу памфлетиста.

***Ключові слова:** памфлет, автор, образ автора, публіцистична комунікація, сатирична картина.*

Актуальність теми дослідження пояснюється кількома чинниками: памфлети М. Хвильового «Камо грядеши», «Думки проти течії» (1925 р.), «Апологети писаризму» та «Україна чи Малоросія?» (1926 р.) відзначилися великим комунікаційним потенціалом і потужною здатністю впливу; успішність жанрової форми в системі масових комунікацій визначається позицією, інтенціями та навичками автора; категорія авторства цих матеріалів залишається недослідженою; простеження функцій категорій автор та образ автора на прикладі конкретних матеріалів дозволить внести певні доповнення в теорію публіцистичних жанрів.

У статті жанр памфлета розглядається з позицій журналістського мистецтва, він трактується як зразок публіцистики, журналістський матеріал та один із газетних жанрів. **Метою** статті є простеження в памфлетах М. Хвильового категорій автор та образ автора і визначення їх функцій у процесі публіцистичної комунікації.

Мета дослідження передбачає розв'язання таких **завдань**:

— проаналізувати думки науковців щодо категорій автор та образ автора;

- порівняти визначення цих понять у філології та журналістикознавстві;
- розмежувати в пам'флетах характеристики автора та образу автора;
- пояснити функції двох категорій у публіцистиці.

Сучасні літературознавці у категорії автор позначають поняття «творець художнього твору», «образ автора», «художник-творець» та «образ оповідача». Творець трактується як біографічна постать з комплексом індивідуальних рис, в образі автора вбачається зображений митцем власний образ, за терміном художник-творець криється суб'єкт художньої діяльності, інтерпретатор життєвих явищ, пророк і рупор традиції (див.: [15]), тим часом образ художньо конструйованої особи оповідача або розповідача твору, уявлюваної реальним творцем у функції автора, пояснюють як відображення умовного, а не фактичного автора-творця (див.: [4]).

Категорія авторства в теорії публіцистики дещо перекликається з її визначеннями в літературознавстві, терміни автор, образ автора, образ оповідача використовують дослідники обох сфер творчої діяльності. Первинне значення терміна автор (з лат. *autor*) актуальне для художнього чи публіцистичного твору, наукового дослідження, проекту або винаходу (див.: [9]) і називає людину, що дала життя матеріальній чи духовній цінності. Синонімами до цього поняття виступають біографічний автор, реальна людина з реальним іменем, особистість з певними моральними принципами та комплексом індивідуальних рис.

Художня й публіцистична творчість різні за своєю природою, що позначається на особливостях функціонування в них категорій автор та образ автора. Художній твір звернений до уявного світу і розгортається як естетична система, тим часом журналістський текст репрезентує реальність, це «документальна система» [5, с. 20]. Відомо, що документальні твори цінні для читача «достеменною відтвореною», а художні — «навмисним відступом від правдоподібності» [3, с. 215]. Важливою ознакою художнього пізнання є відтворення картин і персонажів, через які розпізнаються симпатії й антипатії письменника, в публіцистиці функція переконання — первинна, автор-публіцист «прямо і відкрито агітує, переконує, пропагує» [14, с. 204]. Белетрист зображує надуманий, утворений власними поривами світ людських взаємин, переробляє світ на свій вибір [7, с. 318], іс-

тинне «я» письменника зашифроване в образах і не ідентифікується з постаттю митця; публіцист аналізує дійсність із фактичними суспільними проблемами, відкрито формулює думки, «поняття авторського «я» — це питання про змістовність форми» [8, с. 183]. Автор у публіцистиці — «реальна постать» [5, с. 98], компетентна особистість, носій певних ідей, «відкривач нових фактів, явищ та характерів», він «відображає дійсність та привносить в неї зміст» [2, с. 25]. Біографічний автор — лідер і організатор оптимального варіанту спілкування (див.: [13]), він програмує комунікаційну цілісність тексту, продумує композиційні стики, конструює життєздатну модель майбутнього твору [6, с. 64]. Синонімами в журналістикознавстві є поняття автор, «закадровий творець», «виробник тексту», «ключова фігура процесу текстотворення», «творча індивідуальність» (див.: [17]).

Представники двох різновидів творчої діяльності різняться метою впливу на читача: художник прагне утвердити високі естетичні ідеали, публіцист намагається збудити громадянську активність, змінити суспільну свідомість реципієнтів з метою покращення умов життя. Художня система епічного твору автономна стосовно реального світу читача, тим часом «автор публіцистичного матеріалу запрошує аудиторію до діалогу» [5, с. 21], відкрито апелює до неї.

«Образ автора» — одне із дискусійних питань у публіцистиці. Хтось вважає його запозиченим із теорії літератури і не актуальним для аналізу газетних матеріалів (Л. Кайда), дехто запевняє про функціонування образу автора навіть в інформаційних жанрах (див.: [18]); інші розмірковують про псевдоніма, умовного героя-оповідача та образ автора як учасника публіцистичного дійства (див.: [8]), вказують на упорядкування та синтез жанрового змісту за рахунок двоєдиної природи автора як автора-оповідача та героя-мандрівника в подорожному нарисі (див.: [2]).

Важливо, що образ автора у публіцистиці «відбиває художньо-творчу присутність» [5, с. 24] біографічного автора і слугує для непрямой оцінки дійсності, в літературі «образ автора є обов'язковим компонентом естетичного переживання» [4, с. 154].

Для того, щоб усвідомити роль автора та образу автора в публіцистичному тексті, важливо визначити місце кожного стосовно оповіді. Як відомо, сатиричний аналіз дійсності ґрунтується на подвійності форми і змісту твору й розгортається у конкретно-фактичному та умовно-вигаданому планах оповіді. Автор-памфлетист, як і нарисист,

є частиною дійсності, яку відображає, аналізує та оцінює, але в момент створення оповіді він дистанціюється й спостерігає за реаліями на відстані. Автор тексту оприлюднює фактичні дані, мислить логічно, апелює до інтелектуальної сфери читача, підводить до розумового усвідомлення негативного. Постаць автора-промовця характеризують його рівень знань та вміння донести думку до аудиторії.

Хвильовий-памфлетист — ерудит, митець і політик, який добре знає історію, теорію літератури, закони наукового мислення; він подає до уваги читачів значну кількість цифр, дат, імен та прикладів з історії. Автор цитує думки понад шестисот видатних осіб, переконує промовистими фактами: «М. Горький — російський пролетарський письменник — відповів О. Слісаренкові — українському пролетарському письменникові — таким листом...» [16, с. 247].

Постаць автора памфлетів асоціюється із раціональним обґрунтуванням суті аналізованих питань (див.: [11]), а його риси мислителя, політика, опозиціонера й публічного промовця простежуються в діалогічних формах мислення.

Заявлені від першої особи думки: «ми гадаємо», «ми говоримо, «ми радимо», «ми думаємо», «так ми дивимось на цю справу і гадаємо» представляють впевненого обізнаного опозиціонера. Пропагуючи актуальні думки попередників (О. Шпенглера, Ф. Мерінга, Л. Троцького, Г. Плеханова, М. Бухаріна) та сучасних йому авторів (Д. Донцова, М. Зерова), памфлетист виконує роль інтелектуального містка на шляху поширення знань від відомих теоретиків до покоління молодих митців.

Автор цінує думку незалежно від партійної приналежності чи ідеологічних уподобань її виразника. *Він відкрито демонструє свою «солідарність з фашистським мислителем (О. Шпенглером. — М. С.) у тих «засадах» про мистецтво, які були й будуть арифметичною аксіомою для всіх часів, для всіх народів і для кожного класового суспільства»* [16, с. 29], *впевнено заявляє про авторитет аполітичного лідера неокласиків: «<...> для пролетарської художньої літератури, без всякого сумніву, корисніш гіперболічно — в мільйон разів радянський інтелігент Зеров, озброєний вищою математикою мистецтва, ніж сотні «просвітян», що розуміються на цьому мистецтві, як «свиня» в апельсині <...>»* [16, с. 31], *визнає погляди «найрозумнішого і найпоследовнішого серед українських фашистів» Д. Донцова: «спитаймо його, як він дивиться на сьогоднішні пертурбації на Великій Україні»* [16, с. 155].

Промовець — людина із властивими їй рисами. Він привітний до узagalненого читача, щирий із молодими письменниками, витривалий у поясненні дражливих питань: «бажаємо «молодій» молоді продумати її (статтю. — М. С.)» [16, с. 64]. Автор уважний до думки опонентів, зазначаючи вади їх мислення та хибні аргументи, одночасно вибачається за гостре перо: «ми вважаємо за потрібне й на цей раз попрохати пробачення у читача» [16, с. 83], «прошу пробачення в читачів за цей новий полемічний відступ» [16, с. 181].

Необхідною умовою успішної реалізації публіцистичного задуму виступає втілена в тексті картина світу, в яку мають повірити реципієнти (див.: [1]). Відомо, що образ реальності допомагає налагодити контакт між комунікантом і комунікатом та забезпечує ефективне спілкування.

Сатирична реальність — нова цілісність, утворена творчим мисленням публіциста, це «деформована, перевернута картина світу» [19, с. 33], темна дійсність, заселена невігласами, циніками, аморальними функціонерами. «Двоядерний» світ невітшних реалій у памфлетах М. Хвильового розкривається через бінарні опозиції митець — політик, творець — руйнач як свідчення комунікаційної кризи в стосунках публіциста і влади. За такої умови природним є непорозуміння між двома полярними початками, деструктивність раціонального спілкування. Контрастне зображення творців і руйначів увиразнює стан дійсності, допомагає розпізнати істинність у політичній картині світу.

У памфлетах відтворена взаємодія кількох груп сил: представників творчої сфери (підвладних), урядовців різних рангів (панівної верхівки) та молодих митців — майбутнього національної культури. Образи-типи чиновників і провладних літераторів («енки», «європенки») (див.: [12]) підпорядковані суті політиканів — державних ділків, безпринципних чиновників, бюрократів, які керуються низькими моральними принципами, нехтують інтересами громадян і самої справи. Талановитих письменників у памфлетах М. Хвильового представляє образ памфлетиста. В образі втілена природна сутність художника, людини, орієнтованої в житті на високі естетичні принципи, покликаної примножувати, творити, надихати інших на звершення та розбудову. У статті поняття образ автора, герой-публіцист, автор-герой, герой сатиричної картини світу, образ публіциста є синонімічними.

Біографічний автор М. Хвильовий розташовує в сатиричній картині світу власний образ і відводить для нього роль блазня, який ви-

являє потаємні закутки негативного, іронізує, глузує, безцеремонно поводить з посадовцями, словом, руйнує спотворену реальність.

Герой-публіцист — це «Дон Квізадо», «шановний памфлетист», «чемпіон полеміки», «Курилка», він представляє спілку талановитих проєвропейських митців, яких поважно називає «вольтер'янці», «олімпійці», «західники», «азіатські конкістадори», «комунари», «запальні юнаки з часів великого Відродження». Автор-герой висловлює думку політично свідомих літераторів: «молода пролетарська інтелігенція, що виросла за кілька років і загартувала себе в огні горожанських сутичок», комунари, «що знають собі ціну» [16, с. 63]. *В образі памфлетиста розкривається дотепний, оптимістично налаштований герой сатиричної картини світу, глузливий інтерпретатор зауважень політиканів:* «таке зворушливе (вдавано доброзичливе. — М. С.) відношення до нас ми спостерігаємо на кожному кроці. Але чим ми з'ясовуємо його? О, тут багато причин. <...> Перша — недостача «пороху». Багато є бажаючих «осадити» нас, але, бачите... лінки поритись у книжках. Для всіх ясно, що ми десь помиляємось, а саме де — чорт його знає <...>» [16, с. 89]; «наші друзі характеризують <...> культурний здвиг <...> як «помахування «дерев'яними шаблями та картонними мечами» <...> Назадницька гігантоманія — і тільки <...> Отже — «дерев'яно-картонна» гігантоманія <...> «От тобі й храм Діани: так ненароком і зарепортуватися можна» [16, с. 221]. *Як переконуємося, критика опонентів для героя не суттєва, мало важлива, він реагує на їхні докори дотепно, з іронією, гумором.*

У памфлетах образ публіциста неодноразово асоціюється з персонажем Сервантеса Дон Кіхотом: «<...> порох є ще в романтичних порохівницях, і Дон Квізадо живий. «Жив Курилка!» Бо, на жаль (чи, може, на радість?), життя без нього не обходиться, а мистецтво — так це тільки поглядає на сервантівського героя, бо без його допомоги ніяк не рушити вперед» [16, с. 52]. *Герой-памфлетист усвідомлює власну благородну місію самотнього протестувальника, розумного поборника за ідею, неприйнятну для його оточення, і заявляє:* «Ще року 21 один із «олімпійців», саме Хвильовий, як «Дон Квізадо» оголосив похід проти пролеткультизму» [16, с. 44]. *Герой упевнений, що його ідеям, як і уявленням Дон Кіхота, належить майбутнє. Таке розуміння дозволяє щиро кепкувати з дискусії та її перспектив в умовах тоталітарної держави:* «Ми маємо досить громадянської мужності одверто сказати це (про примітивні завдання просвітян, на відміну від власних високих

вимог. — М. С.) і віримо, що наша гірка правда, кінець кінцем, не завтра, так позавтра прийдеться більш до смаку «молодій» молоді, ніж просвітянські «прописні істини» [16, с. 51].

Темперамент, характер публіциста-героя, його відчуття, критичну оцінку розкривають емоційно забарвлені вислови: «ах, Боже мій! Яка галімаття! Яка схоластика! Яке «парикмахерство» [16, с. 146]; «тю-тю! Воістину попали пальцем в небо! Умріть, Денисе, краще не напишете!» [16, с. 197]; «твердість була тоді, коли ясна мета, ясні перспективи (аякже! — М. Х.). Все це, звичайно, тоді, коли воно збудовано на твердому ґрунті соціально-економічному (аякже! — М. Х.), на широкій громадській базі, — ось це в «Плузі» є (аякже! — М. Х.), а в пролетарських українських нема» [16, с. 198]; «ах, культурна революція! Яке ти привабливе гасло! Але от біда, кожний по-своєму тлумачить тебе. Хіба автокефалія проти тебе? Боже борони! Хіба еміграція не симпатизує тобі? Хіба реакція не покладає на тебе великих надій? Хіба, хіба, хіба? Ах, культурна революція!» [16, с. 201].

Блазень у сатиричній картині світу то розважається: «ая-я-я-я-я-я-я! І це пише та людина, яка в свій час подавала надії стати не останнім пересічним поетом? До чого може довести відсутність почуття міри й самокритики! Ая-я-я-я-я-я!» [16, с. 136], *то відверто насміхається:* « <...> позапартійний лає, а комуніст <...> як би це сказати... «захищає»... ох! ...ах! академіка» [16, с. 139]. *Він саркастично реагує на пусті зауваження:* «от тобі й раз! А ти ж як думав: висока культура. Неуцтво, голубе! Неуцтво! Тому ми й шукаємо Зерова!» [16, с. 132], «от тобі й два! А ти як думав: культурність? Правда. Істинна правда» [16, с. 132], *дивується відсутності елементарних знань у супротивників:* «слухайте! Слухайте! Слухайте!» і *глузує:* « чи, може й тепер не чуєте?» [16, с. 48] *та неприховано знущається над розумовими здібностями супротивників:* «Олімп» цілком розуміє плужанських писарів, які ніяк не втямлять, де загубила кінці так звана психологічна Європа» [16, с. 115].

Герой-публіцист послуговується невластивою для офіційної ситуації лексикою: «ушкварив вірша», «форсить поінформованістю», «криє Хвильового» [16, с. 137], «трохи вчитаємо», «перехрестіться, камраде» [16, с. 234], «ядовите перо» [16, с. 61], *якою задає тон гри, витівки і забави.* У памфлетах неодноразово звучить просторічне запитання «Га?», так герой-публіцист перепитує тоді, коли натикається на абсурдну думку, яка може бути висловлена тільки у випадку обмовки.

Отже, в памфлетах М. Хвильового категорія автор асоціюється з конкретно-фактичним планом оповіді. Автор спостерігає за дійсністю на відстані, він аналізує та оцінює негативне, апелює до раціональної сфери читачів, утверджує істинні знання. Образ автора функціонує в сатиричній картині світу і взаємодіє з негативними образами політиканів; він наділений рисами блазня, якому дозволено глузувати, іронізувати, критикувати всіх та все. Образ автора звернений до психічного сприйняття читачів, він посилює відчуття незадоволення, обурення дійсністю і провокує сміх. Раціональне осмислення автора та емоційне вираження образу автора слугують для адекватного сприйняття дійсності та спонукають до соціальної активності читачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александров О. В. Базова модель публіцистичної комунікації / О. В. Александров // Діалог : Медіа-студії : [збірник наукових праць] / ред. кол. : Александров О. В. (відп. ред.) [та ін.]. — Одеса : Астропринт, 2012. — Вип. 15. — С. 7–16.
2. Александров О. Подорожній нарис: «пам'ять жанру». Стаття перша: На перетині видів масової комунікації / Олександр Александров // Діалог: Медіа-студії: [збірник наукових праць] / ред. кол.: Александров О. В. (відп. ред.) [та ін.]. — Одеса : Астропринт, 2015. — Вип. 20. — С. 8–35.
3. Введение в литературоведение. Литературное произведение : основные понятия и термины : [уч. пособ. для студ. высш. учеб. завед.] / под ред. Л. В. Чернец. — М. : Высшая школа, 2000. — 556 с.
4. Галич О. Теорія літератури : [підруч. для студ. філол. спец. вищ. закл. освіти] / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. — Київ : Либідь, 2001. — 448 с.
5. Кайда Л. Г. Композиционная поэтика публицистики : [учебное пособие] / Л. Г. Кайда. — М. : Флинта : Наука, 2006. — 144 с.
6. Кайда Л. Г. Позиция автора в публицистике. Стилистическая концепция / Л. Г. Кайда // Язык современной публицистики : [сб. статей] / сост. : Г. Я. Солганик. — [2-е изд., испр.]. — М. : Флинта : Наука, 2007. — С. 58–66.
7. Камю А. Бунтующий человек / А. Камю. — М. : Изд-во полит. литературы, 1990. — 416 с.
8. Кройчик Л. Современный газетный фельетон / Л. Кройчик. — Воронеж : Издательство Воронежского университета, 1975. — 229 с.
9. Лесин В. М. Літературознавчі терміни : [довідник] / В. М. Лесин. — К. : Радянська школа, 1985. — 251 с.
10. Мірошниченко О. Автор та його комунікаційні маски в «Письмах к издателям» (1816–1817 pp.) Григорія Квітки-Основ'яненка / О. Мірош-

- ниченко // *Діалог : Медіа-студії : [збірник наукових праць] / ред. кол. : Александров О. В. (відп. ред.) [та ін.]*. — Одеса : Астропринт, 2015. — Вип. 20. — С. 57–67.
11. Слюсаренко М. І. Комунікативний аспект раціонального начала памфлетного жанру (на прикладі памфлетів М. Хвильового) / М. І. Слюсаренко // *Діалог : Медіа-студії : [збірник наукових праць] / ред. кол. : Александров О. В. (відп. ред.) [та ін.]*. — Одеса : Астропринт, 2012. — Вип. 15. — С. 46–53.
 12. Слюсаренко М. Образ-тип у публіцистиці М. Хвильового / М. Слюсаренко // *Діалог . Медіа-студії : [збірник наукових праць] / за заг. ред. Александрова О. В.* — Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2004. — Вип. 1, № 1. — С. 58–68.
 13. Смелкова З. С. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами : [учеб. пособие] / З. С. Смелкова, Л. В. Ассурова, М. Р. Сальникова. — М. : Флинта : Наука, 2002. — 320 с.
 14. Солганик Г. Я. Стилистика текста : [учеб. пособие] / Г. Я. Солганик. — [5-е изд.]. — М. : Флинта : Наука, 2003. — 256 с.
 15. Хализев В. Е. Теория литературы : [учеб. для студ. высш. учеб. завед.] / В. Е. Хализев. — М. : Высшая школа, 2002. — 437 с.
 16. Хвильовий М. Україна чи Малоросія? : памфлети / М. Хвильовий. — К. : Смолоскип, 1993. — 290 с.
 17. Цветова Н. К. Авторство как категория интенциональной стилистики / Н. К. Цветова // *Стилистика завтрашнего дня : сборник статей к 80-летию профессора Григория Яковлевича Солганика*. — М. : МедиаМир, 2012. — С. 283–290.
 18. Шостак М. И. Репортер: профессионализм и этика / М. И. Шостак. — М. : Изд. РИП Холдинг, 2003. — 165 с.
 19. Шукуров И. Ш. Невзирая на лица: Конфликт в сатирической публицистике / И. Ш. Шукуров. — М. : Мысль, 1988. — 206 с.

КАТЕГОРИИ АВТОР И ОБРАЗ АВТОРА В МОДЕЛИРОВАНИИ ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОЙ РЕАЛЬНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ПАМФЛЕТОВ Н. ХВЫЛЕВОГО)

*Мария Слюсаренко, канд. наук по соц. коммуникациям, ст. преподаватель
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова*

Памфлеты Н. Хвильового — эффективные журналистские материалы, функциональное разграничение категорий автор и образ автора на их примере помогает осознать особенности публицистической коммуникации. Сатирик-публицист анализирует реальную действительность, апеллирует к рациональной сфере читателя, помогает постигнуть умом отрицательное; категория автор представляет конкретно-фактический план повествования. Образ памфлетиста устремлен к эмоциональному ощущению реципиента, действиями в условно-вымышленном поле

повествовання он провокує смех. Хвильовий-памфлетист — це ерудит, політик, искусствовед, который логически рассуждает о негативной действительности, образ автора наділен чертами шута, он критикує и высмеивает всех и все. Коммуникативний потенціал памфлетів визначається авторським раціональним осмыслением реальності и емоціональним впливом образу памфлетиста.

Ключевые слова: памфлет, автор, образ автора, публицистическая коммуникация, сатирическая картина.

AUTHOR AND IMAGE CATEGORIES OF THE AUTHOR IN JOURNALISTIC MODELLING REALITY (ON THE MATERIAL OF THE PAMPHLETS BY M. KHVYLOVY)

*Maria Slyusarenko, phd of social communications, art. Teacher
Odesa National I. I. Mechnikov University, Ukraine*

Pamphlets of M. Hvylyoviy's is an effective journalistic materials, the functional distinction between the author and the image of the author on the basis of them helps to understand the features of journalistic communication. The article aims to trace the pamphlets of M. Hvylyoviy's the category of the author and the image of the author and to determine their functions in the process of journalistic communication; the goal is to show the opinions of scholars regarding the author and the image of the author; to compare definition of these concepts in philology and journalism; to distinguish between the pamphlets of the characteristics of the author and the author; to explain the functions of the two categories in journalism.

Category of authorship in the theory of journalism is more common with its definitions in the literature, timing the author, the image of the author, the image of the narrator, the researchers use both spheres of creative activity. In the literature highlight the concept of «the creator of the artwork» as the subject of artistic activity, «the image of the author» — shows the artist's own account in his work, «the artist-creator», the interpreter of life events, the prophet and the mouthpiece of tradition and «the way of the storyteller» — as a contingent, and not a real author-creator.

Artistic and journalistic works of different nature, which affects the features of the functioning in them of the author and the image of the author. Artwork drawn to your imaginary world, is an aesthetic system, autonomous in relation to the real world of the reader, the artist deliberately departs from verisimilitude, he wants to establish high aesthetic ideals. Journalistic text represents reality, this documentary system, important for the reader document being played. Satirist-publicist analyzes the reality, appeals to the rational sphere of the reader, helps to understand the mental negative, activates the public; the category of the author is exactly is the actual narrative terms. The image of a pamphleteer emotional sensations sent to the recipient, it acts into the quasi-fictional the narrative field, provokes laugh. Hvylyoviy-pamphleteer — is the polymath, politician art critic, pamphleteer embodies the jester, he mocks, criticizes and makes fun of everyone and everything. Communication potential of the pamphlets is determined by the author's rational comprehension of reality and the negative emotional impact of the image of the pamphleteer.

Key words: pamphlet, author, image of author, publicistic communication, the satirical picture.

REFERENCES

1. Aleksandrov, O. V. (2012), «The base model of journalistic communication», *Dialoh, Zbirnyk naukovykh prats'*, Astroprynt, Odessa, issue 15, pp. 7–16.
2. Aleksandrov, O. (2015), «Traveler essay «Memory genre.» Article One. At the intersection of mass communication types», *Dialoh, Zbirnyk naukovykh prats'*, Astroprynt, Odessa, issue 20, pp. 8–35.
3. Vvedenie v literaturovedenie. Literaturnoe proizvedenie: Osnovnye ponjatija i terminy: Uchebn. posobie [Introduction to Literature. Literary work: basic concepts and terms: Training. benefit] (2000), Pod red. L. V. Chernec, Vysshaja shkola, Moscow [in Russian].
4. Halych, O., Nazarets', V. and Vasylyev, Ye. (2001), *Teoriya literatury* [Literary Theory], textbook, Lybid', Kyiv, [in Ukrainian].
5. Kajda, L. G. (2006), *Kompozicionnaja poetika publicistiki: uchebnoe posobie* [Composite Poetics of journalism: a tutorial], Flinta, Nauka, Moscow [in Russian].
6. Kajda, L. G. (2007), *Pozicija avtora v publicistike. Stilisticheskaja koncepcija* [The position of the author in journalism. Stylistic concept], *Jazyk sovremennoj publicistiki*, a collection of articles, Flinta, Nauka, Moscow, pp. 58–66.
7. Kamju, A. (1990), *Buntujushhij chelovek* [Rebellious people], Izdatel'stvo politicheskoy literatury, Moscow [in Russian].
8. Krojchik, L. (1975), *Sovremennij gazetnyj fel'eton* [Modern newspaper feuilleton], Izdatel'stvo Voronezhskogo universiteta, Voronezh [in Russian].
9. Lesin, V. M. (1985), *Literaturoznachni terminy : dovidnyk* [Literary terms: Directory], Radjans'ka shkola, Kyiv [in Ukrainian].
10. Miroshnychenko, O. (2015), «The author is the yogo komunikatsiyini mask in the «Letters to the publishers» (1816–1817 pp.) Grigoriya Kvitki-Osnov'yanenka», *Dialoh, Zbirnyk naukovykh prats'*, Astroprynt, Odessa, issue 20, pp. 57–67.
11. Slyusarenko, M. I. (2012), «Komunikativny aspekt ratsionalnogo beginning of the pamphlet genre (on prikladi pamfletiv M. Hvilovogo)», *Dialoh, Zbirnyk naukovykh prats'*, Astroprynt, Odessa, issue 15, pp. 46–53.
12. Sliusarenko, M. (2004), «The image of the type of journalism of M. Hvylyoviy's», *Dialoh, Zbirnyk naukovykh prats'*, ORIDU NADU, Odessa, issue 1, no. 1, pp. 58–68.
13. Smelkova, Z. S., Assukrova L. V. and Salnykova, M. R. (2002), *Ritoricheskie osnovy zhurnalistiki. Rabota nad zhanrami : Uchebnoe posobie* [Rhetorical foundations of journalism. Work on the genres: tutorial], Flinta, Nauka, Moscow [in Russian].
14. Solganik, G. Ja. (2003), *Stilistika teksta: Uchebn. posobie* [The style of the text: tutorial], Flinta, Nauka, Moscow [in Russian].
15. Halizev, V. E. (2002), *Teoriya literatury: ucheb. dlia stud. vyssh. ucheb. zaved* [Theory of literature : high school textbook], Vysshaja shkola, Moscow [in Russian].

16. Khvyl'ovyy, M. (1993), *Ukrayina chy Malorosiya?* [Ukraine or Little Russia?], Smoloskyp, Kyiv [in Ukrainian].
17. Cvetova, N. K. (2012), Avtorstvo kak kategorija intencional'noj stilistiki [Authorship as a category of intentional style], Collection of articles on the 80th anniversary of Professor Gregory Solganika, MediaMir, Moscow, pp. 283–290.
18. Shostak, M. I. (2003), *Reporter: professionalizm i jetika* [Reporter: professionalism and ethics], RIP Holding, Moscow [in Russian].
19. Shukurov, I. Sh. (1988), *Nevziraja na lica: Konflikt v satiricheskoj publicistike* [Despite the face: The conflict in the satirical journalism], Mysl', Moscow [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 8 березня 2016 р.